

Oikeustapauskokoelma

Asia C-408/16

Compania Națională de Administrare a Infrastructurii Rutiere SA
vastaan
Ministerul Fondurilor Europene – Direcția Generală Managementul Fondurilor Externe

(Curtea de Apel Bucureștin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Ennakkoratkaisupyyntö – Julkiset hankinnat – Direktiivi 2004/18/EY – Soveltamisala – Asetus (EY) N:o 1083/2006 – Euroopan aluekehitysrahasto, Euroopan sosiaalirahasto ja koheesiorahasto – Euroopan investointipankin kanssa ennen jäsenvaltion liittymistä Euroopan unioniin tehty moottoritien rakentamista koskeva rahoitussopimus – Asetuksessa N:o 1083/2006 tarkoitettu sääntöjenvastaisuuden käsite

Tiivistelmä – Unionin tuomioistuimen tuomio (kahdeksas jaosto) 6.12.2017

1. *Uusien jäsenvaltioiden liittyminen – Romania – Julkiset hankinnat – Liittymisasiakirjassa ei ole asetettu määräaikaan direktiivin 2004/18 täytäntöönpanolle – Seuraus – Direktiivin välitön ja täysimääräinen soveltaminen*

(Vuoden 2005 liittymisasiakirjan 2 artikla ja 53 artiklan 1 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/18)

2. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyt – Direktiivi 2004/18 – Ajallinen soveltamisala – Hankintaviranomaisen asianomaisen jäsenvaltion unioniin liittymisen jälkeen tekemä päätös noudatettavan menettelytyypin valinnasta – Direktiivin sovellettavuus*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/18)

3. *Jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentäminen – Julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyt – Direktiivi 2004/18 – Soveltamisala – Jonkin kansainvälisen järjestön erityisten menettelysääntöjen nojalla tehdyt sopimukset – Eivät kuulu soveltamisalaan – Kansainvälisen järjestön erityisten menettelysääntöjen käsite – Euroopan investointipankin rahoittamia hankkeita koskevista sopimusten tekomenettelyistä annetut ohjeet – Eivät kuulu soveltamisalaan – Kansallinen säännöstö, jossa asetetaan ohjeissa vahvistettujen perusteiden soveltaminen etusijalle direktiivissä 2004/18 säädettyjen vähemmän rajoittavien perusteiden soveltamiseen nähden – Ei voida hyväksyä*

(Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2004/18 15 artiklan c alakohta)

4. *Euroopan unionin omat varat – Unionin taloudellisten etujen suojaamisesta annettu asetus – Unionin rahoituksen saaminen – Valittavien rahoitettavien toimien oltava unionin oikeuden mukaisia – Ulottuvuus*

(Neuvoston asetuksen N:o 1083/2006 johdanto-osan 22 perustelukappale ja 9 artiklan 5 kohta ja 60 artiklan a alakohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/18)

5. *Euroopan unionin omat varat – Unionin taloudellisten etujen suojaamisesta annettu asetus – Sääntöjenvastaisuuden käsite – Direktiivissä 2004/18 säädettyjä tarjoajien esivalintaperusteita rajoittavampien perusteiden soveltaminen unionin tukemaa hanketta koskevassa julkista hankintaa koskevan sopimuksen tekomenettelyssä – Kuuluminen soveltamisalaan – Rahoitusoikaisun soveltaminen – Edellytys – Riski vaikutuksesta kyseessä olevan rahaston talousarvioon*

(Neuvoston asetuksen N:o 1083/2006 2 artiklan 7 kohta, 9 artiklan 5 kohta, 60 artiklan a alakohta ja 98 artiklan 2 kohta; Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2004/18)

1. Ks. tuomion teksti.

(ks. 35–37 kohta)

2. Ks. tuomion teksti.

(ks. 39 ja 40 kohta)

3. Julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta 31.3.2004 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2004/18/EY, ja erityisesti sen 15 artiklan c alakohtaa, on tulkittava siten, että se on esteenä sille, että jäsenvaltion säännöstössä säädetään sellaisen julkista hankintaa koskevan sopimuksen tekomenettelyn osalta, joka on käynnistetty sen Euroopan unioniin liittymisen jälkeen Euroopan investointipankin kanssa ennen kyseistä liittymistä tehdyn rahoitussopimuksen perusteella aloitetun hankkeen toteuttamiseksi, Euroopan investointipankin julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyistä antamien ohjeiden määräyksissä määrättyjen sellaisten erityisten perusteiden soveltamisesta, jotka eivät ole kyseisen direktiivin mukaisia.

Kuten tämän tuomion 41 kohdassa on todettu, pääasiassa kyseessä oleva hankintailmoitus on kuitenkin julkaistu Romanian unioniin liittymisen jälkeen. Näissä olosuhteissa pääasiassa kyseessä olevan kaltaista menettelyä ei voida pitää sellaisena, että sitä koskisivat direktiivin 2004/18 15 artiklan c alakohdassa tarkoitetut jonkin kansainvälisen järjestön erityiset menettelysäännöt. Näin ollen Romania ei voi vedota unioniin liittymisensä jälkeen direktiivin 2004/18 15 artiklan c alakohdassa säädettyyn jonkin kansainvälisen järjestön erityissääntöjen noudattamista koskevaan poikkeukseen.

(ks. 47–49 kohta ja 52 kohta sekä tuomiolauselman 1 kohta)

4. Ks. tuomion teksti.

(ks. 54–59 kohta)

5. Euroopan aluekehitysrahastoa, Euroopan sosiaalirahastoa ja koheesiorahastoa koskevista yleisistä säännöksistä sekä asetuksen (EY) N:o 1260/1999 kumoamisesta 11.7.2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1083/2006 9 artiklan 5 kohtaa ja 60 artiklan a alakohtaa on tulkittava siten, että pääasiassa kyseessä olevan kaltaista julkista hankintaa koskevan sopimuksen tekomenettelyä, jossa on

sovellettu direktiivissä 2004/18 säädettyjä perusteita rajoittavampia perusteita, ei voida katsoa toteutetun täysin unionin oikeuden mukaisesti eikä se voi saada taannehtivasti myönnettyä unionin rahoitusta, jota ei tarvitse maksaa takaisin.

Asetuksen N:o 1083/2006 2 artiklan 7 alakohtaa on tulkittava siten, että direktiivissä 2004/18 säädettyjä tarjoajien esivalintaperusteita rajoittavampien perusteiden käyttäminen on kyseisessä säännöksessä tarkoitettu sääntöjenvastaisuus, jonka perusteella voidaan tehdä rahoitusoikaisu kyseisen asetuksen 98 artiklan nojalla, siltä osin kuin ei voida sulkea pois sitä, että tällaisella käyttämisellä on ollut vaikutusta kyseessä olevan rahaston talousarvioon, mikä ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen on tarkastettava. Tätä varten kyseisen artiklan 2 kohdassa veloitetaan toimivaltainen kansallinen viranomaisen määrittämään sovellettavan oikaisun määrä ottamalla huomioon kolme perustetta eli todetun sääntöjenvastaisuuden luonteen, sen vakavuuden ja siitä asianomaiselle rahastolle johtuvan taloudellisen tappion (tuomio 14.7.2016, Wrocław – Miasto na prawach powiatu, C-406/14, EU:C:2016:562, 47 kohta). Kun kyseessä on – kuten pääasiassa – yksittäinen eikä systemaattinen sääntöjenvastaisuus, viimeksi mainittu vaatimus edellyttää välttämättä tapauskohtaista tarkastelua, jossa otetaan huomioon kaikki jonkin näistä kolmesta perusteesta osalta merkitykselliset olosuhteet.

(ks. 65, 66 ja 68 kohta sekä tuomiolauselman 2 kohta)